

ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅੰਦੇਲਨ ਅਤੇ ਆਰਾਮੈਸ਼ਾਮੈਸ

ਇਕ ਦਾਸਤਾਂ ਗੱਦਾਰੀ ਦੀ

ਸ਼ਾਮਲ ਇਸਲਾਮ
ਅਨੁਵਾਦਕ : ਹਰਜੋਤ

ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅੰਦੋਲਨ

ਅਤੇ ਆਰਮੈਂਸਾਰੈਸ

(ਇਕ ਦਾਸਤਾਂ ਗੱਦਾਰੀ ਦੀ)

ਲੇਖਕ : ਸ਼ਮਸੁਲ ਇਸਲਾਮ

ਅਨੁਵਾਦਕ : ਹਰਜੋਤ

Sutantarta Andolan Ate RSS

(Ik Daastan Gadaari Di)

by

Shamsul Islam ©

notoinjustice@gmail.com

Translation by

Harjot

Cont. - 9876922503

harjotsingh.hs53@gmail.com

ISBN : 978-81-953598-0-6

First Edition : 2022

Price : 99 /-

Type Setting

Sandeep - 9872490325

Published by

White Crow Publishers

Mohali

Cont. 9780909077

info@whitecrowpublishers.com

www.whitecrowpublishers.com

fb.com/whitecrowpublishers

Printed by : **Aarna press, Patiala**

Contact : **99148-40666**

All rights are reserved for this Punjabi translation. So, legal action will be taken against any person who possesses or forwards it in any way, like Photocopy / Pdf form , without the written permission of the publisher or the author.

ਭੂਮਿਕਾ

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵੈ-ਸੇਵਕ ਸੰਘ ਅੱਜ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਅਵਤਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰਮ ਦੀ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਚਾਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਲਿਪਟੇ ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਸ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ਭਰਤੀ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਸ਼ਬਦ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਇੱਕ ਠੋਸ ਅਭਿਆਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ 1998 ਵਿਚ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ, ਜੋ ਸੰਘ ਦੀ ਹਿੰਦੂਤਵ ਦੀ ਗਜ਼ਨੀਤੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਰਾਸ਼ਟਰਪ੍ਰੇਹੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਟਿਸ਼ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਹੱਦ ਦਰਜੇ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ਾਤੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਲੋਖਨ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਘਾਟਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਰਕਾਈਵਜ਼ (ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ) ਵਿਚ ਉਸ ਕਾਲਬੰਡ ਬਾਰੇ ਉਪਲਬਧ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਕਲਨ ਕਰਕੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਉਸ ਯੁੱਗ ਦੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲੋਖਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਦਮਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰਗਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੀ ਵੀ ਇੱਕ ਭੂਮਿਕਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਘੜੇ ਦੀ ਜੁਬਾਨੀ ਭਾਵ ਖੁਦ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਮੂੰਹਾਂ ਇਹ ਸੱਚ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬੁਗਾਈਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਅਪਣਾਈ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਬਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਭਾਰਤ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਦਰ ਤੱਕ ਧੋਖਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ।

ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਅਤੇ ਲੋਖਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਦਰਭ ਸੂਚੀ ਨੱਥੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਗਰਾਮ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਇਹ ਸੰਦਰਭ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮੈਂ ਡਾ. ਡੀ. ਆਰ. ਗੋਇਲ, ਜੋ ਹੁਣ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਕਦੇ ਆਰਐਸਐਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਇਸ ਹਿੱਦੂਤਵਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਅਨੇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਾਸ਼ਟਰਵਿਰੋਧੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਰਐਸਐਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਲਈ ਮੇਰਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਡਟਵੀਂ ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਵਾਲੀ ਸੁਭੱਦਰਾ ਜੋਸ਼ੀ ਦਾ ਲੇਖਨ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਉੱਤੇ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੇਰੇ ਜਿਹੇ ਖੋਜਾਰਥੀ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ੍ਰੋਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਖਾਸ ਦੋਸਤ, ਅਨਿਲ ਨੌਰੀਆ, ਜੋ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਰਾਜਨੀਤੀ ਉੱਤੇ ਛੁਦ ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਜਿਹੇ ਹਨ, ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਤੇ ਸੂਖਮ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੀਲਿਮਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਬੇਟੀ ਸ਼੍ਰੀਗੀਂ ਅਤੇ ਜਵਾਈ ਸਮੀਰ ਦੋਸਾਨੀ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਕੰਮ ਦੀ ਸੋਧ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਜੋਸ਼ੀ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਮਰ ਛਾਰੂਕੀ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਸੌਦੇ ਉੱਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਝਾਅ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤੇ।

-ਸ਼ਾਮਸੁਲ ਇਸਲਾਮ
notoinjustice@gmail.com

*

ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਆਰਐਸਐਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਘੜਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਲਾਲ ਕਿਲ੍ਹੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਭਗਵਾਂ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਨਾਲ 1998 ਤੋਂ 2004 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਹੇ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਨੇ 18 ਮਾਰਚ, 1999 ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵੈ-ਸੇਵਕ ਸੰਘ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਡਾ. ਕੇ. ਬੀ. ਹੈਡਗੋਵਾਰ ਦੀ 110ਵੀਂ ਜਖ਼ਤੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਸਮਾਰਕ ਡਾਕ ਟਿਕਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਆਰਐਸਐਸ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਜਾਂ ਇਸ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਗੂ ਦੇ ਜਨਮਦਿਨ 'ਤੇ ਸਮਾਰਕ ਟਿਕਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਤਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਐਸਐਸ ਦੇ ਸਵੈ-ਸੇਵਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਡਾਕ ਟਿਕਟ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਹਗ ਲੈਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਨ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਭਗਤ ਡਾ. ਹੈਡਗੋਵਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਢੁਕਵਾਂ (ਮੁਨਾਸਬ) ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੁਣ ਇਸ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਤਕਾਲੀ ਸੰਘ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਤਤਕਾਲੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਡਾ. ਹੈਡਗੋਵਾਰ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਦੱਸਿਆ।

ਇਥੋਂ ਫਿਲਹਾਲ ਇਸ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਜਾਏ ਬਿਨਾ ਕਿ ਕੀ ਮਹਾਂਬਲੀ ਬਿਟਿਸ਼ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇੱਝ ਕਹੀਏ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਮੁਹਤਾਜ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਘਟਨਕਮ ਦਾ ਕੁੱਲ ਸੱਚ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਤਤਕਾਲੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਆਰਐਸਐਸ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਪਣਾ ਇਤਿਹਾਸ ਘੜ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਬੇਈਮਾਨੀ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਅਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਰਐਸਐਸ ਜਿਸ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਉਪਨਿਵੇਸ਼ਵਾਦ-ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ, ਆਰਐਸਐਸ ਦਰਅਸਲ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਦੇ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਗਰਾਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1925 ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਆਰਐਸਐਸ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਤੌਰ